

BOSNA I HERCEGOVINA
Konkurencijsko vijeće



БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
Конкуренијски савјет

RJEŠENJE

**po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta Crumb group d.o.o Bijeljina protiv
gospodarskog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka**

**Sarajevo,
studeni 2011. godine**



Broj: 05-26-2-028-92-II/10
Sarajevo, 17.11.2011. godine

Na temelju članka 42. stavak (2) Zakona o konkurenciji («Službeni glasnik BiH», br. 48/05, 76/07 i 80/09) i članka 206. Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09), a u svezi s člankom 4. stavak (1) točke d), u postupku pokrenutom po Zahtjevu za pokretanje postupka gospodarskog subjekta Crumb group d.o.o. Bijeljina, Knez Ivo od Semberije 4, Bijeljina, zastupanog putem odvjetnika Avlijaš S. Ognjena, Trg Kralja Petra I, Bijeljina protiv gospodarskog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra Karadorđevića 61-a, Banja Luka, zastupanog putem odvjetnika Dimitrijević Stevana, Gundulićeva 4, Banja Luka, Konkurencijsko vijeće, na 21 (dvadesetprvoj) sjednici održanoj dana 17.11. 2011. godine, donijelo je

R J E Š E N J E

- I. Odbija se zahtjev gospodarskog subjekta Crumb group d.o.o. Brčko distrikt u dijelu koji se odnosi na postojanje zabranjenog sporazuma u smislu članka 4. stavak (1) točka d) Zakona o konkurenciji od strane gospodarskog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, a koji se odnosi na zaključenje Ugovora o kolokaciji s gospodarskim subjektom Aneks d.o.o. Banja Luka, kao neutemeljen.
- II. Svaka strana snosi svoje troškove postupka.
- III. Ovo Rješenje je konačno i bit će objavljeno u «Službenom glasniku BiH», službenim glasilima entiteta i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine.

O b r a z l o ž e n j e

Konkurencijsko vijeće je dana 30.11.2010. godine pod brojem 05-26-028-II/10 zaprimilo Zahtjev za pokretanje postupka (u daljnjem tekstu: Zahtjev) u smislu članka 28. Zakona o konkurenciji (u daljnjem tekstu: Zakon) podnesen od strane gospodarskog subjekta Crumb group d.o.o. Bijeljina, Knez Ivo od Semberije 4, Bijeljina (u daljnjem tekstu: Podnositelj zahtjeva ili Crumb group) zastupanog putem odvjetnika Ognjena S. Avlijaša, Trg Kralja Petra I, Bijeljina, protiv gospodarskog subjekta Telekomunikacije Republike Srpske a.d. Banja Luka, Kralja Petra I Karadorđevića br. 93, Banja Luka (u daljnjem tekstu: Telekomunikacije RS) kojeg zastupa odvjetnik Stevan Dimitrijević, Gundulićeva 4, Banja Luka radi sumnje o postojanju zabranjenog sporazuma u smislu članka 4. stavak (1) točka d) i zlouporabe dominantnog položaja u smislu članka 10. stavak (2) točke a), b), c) i d) Zakona o konkurenciji.

Stranke u postupku

Podnositelj zahtjeva je pravno lice registrirano dana 16.2.2006. godine na Osnovnom sudu Bijeljina pod brojem 080-0-Reg-06-000 041. Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta Crumb group d.o.o. je pružanje telekomunikacijskih usluga i isti je alternativni operator usluga javne fiksne telefonije. Regulatorna agencija za komunikacije (u daljnjem tekstu: RAK) je dana 19.7.2006. godine Podnositelju zahtjeva izdala dozvolu za pružanje fiksnih javnih telefonskih usluga br. DUFT-TS/05/06 koja važi 10 godina, dozvolu za korištenje telefonskih brojeva za potrebe Calling cards (kartica za ino-

zvanje) i korištenje bloka 10.000 brojeva u telefonskoj mreži (fiksni telefoni) i 4 mikrotalasna linka. Tijekom postupka, Podnositelj zahtjeva je promijenio sjedište društva, te se isto sada nalazi u Brčko distriktu na adresi Bulevar mira br. 5, a naziv društva je Crumb group d.o.o. Brčko distrikt, što je utvrđeno uvidom u Rješenje o registraciji broj 096-0-Reg-10-001290 od 21.1.2011. godine.

Gospodarski subjekt Telekomunikacije RS je javni telekom operator na području Bosne i Hercegovine.

Pretežita registrirana djelatnost gospodarskog subjekta Telekomunikacije RS je pružanje telekomunikacijskih usluga u fiksnim i mobilnim mrežama u unutarnjem i međunarodnom prometu. RAK je Odlukom broj: 03-29-2374-I/07 od 09.10.2007. godine (Službeni glasnik BiH broj 81/07) proglasio gospodarski subjekt Telekomunikacije RS, te gospodarske subjekte Hrvatske telekomunikacije d.o.o. Mostar i BH Telecom d.d. Sarajevo operatorima sa značajnom tržišnom snagom na tržištu usluga fiksne i mobilne telefonije, što između ostalog, znači da RAK može da ih obveže da pružaju usluge interkonekcije po troškovno orijentiranim cijenama, a pod uvjetima predviđenim Zakonom o komunikacijama (Službeni glasnik BiH, br. 31/03, 75/06 i 32/10).

Pravni okvir predmetnog postupka

Konkurencijsko vijeće je tijekom postupka primijenilo odredbe Zakona, Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta («Službeni glasnik BiH», broj 18/06 i 34/10) i Zakona o upravnom postupku («Službeni glasnik BiH», br. 29/02, 12/04, 88/07 i 93/09).

Također, Konkurencijsko vijeće je uzelo u obzir i odredbe Zakona o komunikacijama (Službeni glasnik BiH, br. 31/03, 75/06 i 32/10), Pravila o interkonekciji broj 16/2002 Regulatorne agencije za komunikacije i Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika u Republici Srpskoj („Službeni glasnik Republike Srpske“ broj 68/05).

Postupak pred Konkurencijskim vijećem

Nakon dostavljanja Zahtjeva Konkurencijskom vijeću dana 30.11.2011. godine, Podnositelj zahtjeva je isti dopunio dana 07.12.2010. godine podneskom broj: 05-26-2-028-1-II/10.

Nakon uvida u dostavljenu dokumentaciju od strane Konkurencijskog vijeća utvrđeno je da ista nije potpuna i kompletna u smislu članka 28. stavak (2), te su dana 22.12.2010. godine pod brojem: 05-26-028-3-II/10 i dana 12.01.2010. godine pod brojem: 05-26-2-028-6-II/10 upućeni zahtjevi za dopunom dokumentacije.

Podnositelj zahtjeva je dana 31.12.2010. godine podneskom broj: 05-26-2-028-4-II/10 i dana 13.1.2011. godine podneskom broj: 05-26-2-028-7-II/10 dostavio tražene dopune Zahtjeva kao i dokaz o uplati administrativne pristojbe.

Konkurencijsko vijeće je, imajući u vidu čl. 8 i 11. Zakona o upravnom postupku iz predmetnog spisa broj 01-05-26-008-II/10 izuzelo i uložilo u predmetni spis broj 05-26-2-028-II/2010 dokumentaciju popisane u Službenoj zabilješci broj 05-26-2-028-2-II/10 od 20.12.2010 godine.

Nakon kompletiranja Zahtjeva, Konkurencijsko vijeće je utvrdilo da su stečeni uvjeti za izdavanje Potvrde o primitku kompletnog i urednog Zahtjeva sukladno članku 28. stavak (3) Zakona te je ista izdana dana 2.3.2011. godine pod brojem: 05-26-2-028-8-II/10.

Na temelju dostavljenih informacija i dokumentacije Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da nije moguće bez provođenja postupka utvrditi postojanje povrede Zakona o konkurenciji na koje Podnositelj zahtjeva ukazuje, te je donijelo Zaključak o pokretanju postupka broj: 05-26-2-028-9-II/10 dana 2.3.2011. godine (u daljnjem tekstu: Zaključak), te je gospodarskom subjektu Telekomunikacije

RS dostavilo isti zajedno sa Zahtjevom za pokretanje postupka i Zahtjevom za dostavu dokumentacije, kako bi u dostavljenom roku mogli dati odgovor na Zahtjev.

Konkurencijsko vijeće je tijekom postupka zatražilo od RAK-a da dostavi informacije i stručna pojašnjenja relevantna za predmetni postupak (akt broj 05-26-2-028-17-II/10 od 7.3.2011.godine, akt broj 05-26-2-28-28-II/10 od 13.5.2011. godine, akt broj 05-26-2-028-45-II/10 od 14.6.2011. godine i akt broj 05-26-2-028-61-II/10 od 16.8.2011.godine), te je RAK dostavio tražene podatke dana 17.6.2011. godine pod brojem 05-26-2-028-47-II/10, dana 23.6.2011. godine pod brojem 05-26-2-028-49-II/10 i dana 23.8.2011. godine pod brojem 05-26-2-028-63-II/10.

Tijekom postupka, Konkurencijsko vijeće je zakazalo i održalo usmenu raspravu dana 25.5.2011. godine tijekom koje se Podnositelj zahtjeva, između ostalog, izjasnio da odustaje od dijela Zahtjeva po kome je pokrenut postupak, a koji se odnosi na sumnju o zlouporabi dominantnog položaja iz članka 10. stavak 2. točka a) Zakona u svezi sa cijenom usluge terminacije međunarodnih poziva, pa je Konkurencijsko vijeće, imajući u vidu izloženo, sukladno članku 122. stavak 2. Zakona o upravnom postupku, donijelo Zaključak o obustavi postupka u dijelu koji se odnosi na sumnju o zlouporabi dominantnog položaja iz članka 10. stavak 2. točka a) Zakona o konkurenciji. Sukladno navedenom, Konkurencijsko vijeće nije razmatralo ni uzimalo u obzir navode i dokaze iznesene tijekom postupka koji se odnose na ovaj dio Zahtjeva, niti je prilikom donošenja konačne odluke odlučivalo o ovom dijelu Zahtjeva.

Podnositelj zahtjeva se na usmenoj raspravi izjasnio da svoj Zahtjev proširuje glede pružanja usluge „telefonska kartica“ jer smatra da je gospodarski subjekt Telekomunikacije RS pružanjem ove usluge zloupotrijebio dominantan položaj u smislu članka 10. stavak (2) točka a) Zakona, a zatim je podneskom broj 05-26-2-028-35-II/10 od 2.6.2011. godine i podneskom broj 05-26-2-028-37-II/10 od 7.6.2011. godine obavijestio Konkurencijsko vijeće da odustaje od ovog dijela zahtjeva, te da će zaštitu svojih prava tražiti putem nadležnog suda. Imajući u vidu navedeno, Konkurencijsko vijeće nije proširilo Zaključak, niti je razmatralo navode koji se odnose na pružanje usluge „telefonska kartica“.

Imajući u vidu složenost predmeta, kao i da je za utvrđivanje činjeničnog stanja i ocjenu dokaza bilo potrebno izvršiti dodatne analize, te da se radi o osjetljivim tržištima, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da je rok za donošenje konačnog rješenja iz članka 11. stavak (2) Zakona o konkurenciji potrebno produžiti za dodatna tri mjeseca u smislu članka 41. stavak (1) Zakona, te je dana 8.6.2011. godine pod brojem 05-26-2-028-40-II/10 donijelo Zaključak o produženju roka za donošenje rješenja za dodatna 3 (tri) mjeseca radi utvrđivanja postojanja zabranjenog sporazuma i zlouporabe dominantnog položaja.

Konkurencijsko vijeće nije donijelo konačno rješenje u zakonskom roku iz članka 41. stavak (1) točka c) i stavak (2) Zakona, pa su gospodarski subjekti Crumb group d.o.o. i Telekomunikacije RS podnijeli Konkurencijskom vijeću posebne Zahtjeve za donošenje rješenja u smislu članka 11. stavak (3) Zakona dana 4.10.2011. godine pod brojem 05-26-2-028-72-II/10, odnosno, dana 10.10.2011. godine pod brojem: 05-26-2-028-74-II/10.

Postupajući po navedenim Zahtjevima za donošenje rješenja, Konkurencijsko vijeće je konstatiralo da je rok za donošenje konačnog rješenja u smislu članka 41. stavak (1) točka c) Zakona protekao, te je sukladno članku 11. stavak (3) Zakona dana 12.10.2011. godine donijelo rješenje broj 05-26-2-028-76-II/10, prema kojem se *ex lege* smatra da ne postoji zloupotreba dominantnog položaja u smislu članka 10. Zakona. Rješenjem broj 05-26-2-028-76-II/10 od 12.10.2011. godine nije odlučeno o Zahtjevu Podnositelja zahtjeva u dijelu koji se odnosi na postojanje zabranjenog sporazuma iz članka 4. Zakona, kao i troškovima postupka, pa Konkurencijsko vijeće sukladno članu 206. Zakona o upravnom postupku donosi ovo dopunsko rješenje.

Konkurencijsko vijeće je dana 6.10.2011. godine pod brojem 05-26-2-028-71-II/10 zaprimilo Zahtjev za izuzeće člana Konkurencijskog vijeća Gordane Živković podnesen od gospodarskog subjekta

Crumb group, o kojem je dana 17.11.2011. godine donijelo Zaključak broj 05-26-2-028-90-II/10 kojim je zahtjev za izuzeće odbilo kao neutemeljen.

Konkurencijsko vijeće je dana 21.10.2011. godine pod brojem: 05-26-2-028-83-II/10 zaprimilo Zahtjev za preispitivanjem rješenja u smislu članka 43. stavak (5) Zakona o konkurenciji podnesen od gospodarskog subjekta Crumb group d.o.o. Brčko distrikt, kojim se traži preispitivanje rješenja Konkurencijskog vijeća broj: 05-26-2-028-76-II/10 od 12.10.2011. godine, o kojem je dana 17.11.2011. godine donijelo Zaključak broj 05-26-2-028-91-II/10 kojim je zahtjev za preispitivanje rješenja odbilo kao neutemeljen.

Navodi Podnositelja zahtjeva

Gospodarski subjekt Crumb group je podnio Zahtjev protiv gospodarskog subjekta Telekomunikacije RS iz razloga što smatra da je gospodarski subjekt Telekomunikacije RS zaključio zabranjeni sporazum iz člana 4. stavak 1) točka (d) Zakona, te u Zahtjevu za pokretanje postupka i drugim podnescima dostavljenim tijekom postupka glede postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. Zakona u bitnom navodi slijedeće:

- da je gospodarski subjekt Telrad d.o.o. Bijeljina (u daljnjem tekstu: Telrad), koji je mrežni operator Podnositelja zahtjeva, ispunjavao sve tehničke uvjete za uspostavljanje interkonekcije sa gospodarskim subjektom Telekomunikacije RS; da je RAK dana 25.10.2006. godine potvrdio da mrežni operator gospodarski subjekt Telrad, na temelju čl. 2. i 3. Pravila o interkonekciji, uz ovlaštenje Podnositelja zahtjeva može potpisati ugovor o interkonekciji;
- da je sukladno članku 11.3 Referentne interkonekcijske ponude (u daljnjem tekstu: RIP) gospodarski subjekt Telrad kompletirani zahtjev za uspostavljanje interkonekcije podnio gospodarskom subjektu Telekomunikacije RS, dana 07.11.2006. godine, i da je gospodarski subjekt Telekomunikacije RS odredio termin pregovora za dan 11.12.2006. godine, iako je prema RIP dokumentu bio obavezan u roku od 20 radnih dana od primitka kompletnog zahtjeva ispitati isti, elaborirati tehnička rješenja za implementaciju interkonekcije i obavijestiti predmetnog alternativnog operatora; Podnositelj zahtjeva je na održanom sastanku obaviješten da gospodarski subjekt Telekomunikacije RS nema utvrđene cijene za ovu vrstu usluga, da priprema ugovor i prijedlog cjenovnika, kao i da je u toku adaptacija prostorija namijenjenih za kolokaciju opreme novih operatora;
- da ima saznanja da je gospodarski subjekt Telekomunikacije RS dana 10.8.2006. godine potpisao ugovor o interkonekciji sa gospodarskim subjektom Aneks d.o.o. Banja Luka (u daljnjem tekstu: Aneks), nosiocem iste dozvole kao i Podnositelj zahtjeva, u zakonskom roku od 3 mjeseca od dana kada je gospodarski subjekt Aneks dobio licencu, te je takvim djelovanjem Podnositelj zahtjeva svjesno doveden u inferioran tržišni položaj;
- da je ispunio formalne uvjete za zaključenje ugovora o interkonekciji sa gospodarskim subjektom Telekomunikacije RS, a da je prema Pravilu broj: 16/2002 rok za postizanje dogovora o uvjetima ugovora 90 dana od dana početka pregovora i da je rok istekao dana 7.2.2007. godine, te je Podnositelj zahtjeva radi toga o istome, dana 2.2.2007. godine, pismeno obavijestio i RAK, na koji nije dobio odgovor;
- da je također, gospodarski subjekt Telrad dana 18.4.2007. godine pismeno urgirao kod gospodarskog subjekta Telekomunikacije RS i da je u odgovoru, od dana 26.4.2007. godine navedeno da su se ponovno obratili RAK-u u svezi spornog pitanja prijenosa prava za potpisivanje ugovora o interkonekciji sa Podnositeljem zahtjeva na gospodarski subjekt Telrad;
- da je dana 10.7.2007. godine Podnositelj zahtjeva podnio zahtjev za uspostavljanje interkonekcije gospodarskom subjektu Telekomunikacije RS;

- da je Podnositelj zahtjeva dana 27.8.2007. godine zaključio Ugovor o interkonekciji sa gospodarskim subjektom Telekomunikacije RS.

Navodi Telekomunikacija RS

Tijekom postupka, gospodarski subjekt Telekomunikacije RS je dana 21.3.2011. godine dostavio traženu dokumentaciju, te istovremeno zatražio produljenje roka za davanje Odgovora na zahtjev koji je Konkurencijsko vijeće, imajući u vidu složenost predmeta, ocijenilo opravdanim i odobrilo dodatni rok od 20 dana.

Konkurencijsko vijeće je dana 13.4.2011. godine pod brojem: 05-26-028-21-II/10 zaprimilo odgovor na Zahtjev gospodarskog subjekta Telekomunikacije RS, u kojem, kao i drugim podnescima dostavljenim tijekom postupka, gospodarski subjekt Telekomunikacije RS glede postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. Zakona u bitnom navodi slijedeće:

- da ističe procesni prigovor i predlaže da se Zahtjev u dijelu koji se odnosi na postojanje zabranjenog sporazuma odbaci iz razloga što Podnositelj zahtjeva iznosi „sumnju o postojanju zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka d)“ Zakona, ali nigdje ne navodi o kakvom se sporazumu radi, ko ga je zaključio i zbog čega je zabranjen. Kako se ne navode konkretni sporazumi povodom kojih stoji „sumnja“, na temelju dostupnih podataka se može zaključiti da je zahtjev Podnositelja zahtjeva u ovom dijelu očito neutemeljen. Telekomunikacije RS dalje ističu da je smisao članka 4. stavak (1) točka d) Zakona zaključivanje sporazuma koji za cilj ili posljedicu imaju koordinirano ponašanje dva ili više sudionika na tržištu u cilju diskriminacije trećih sudionika;

Usmena rasprava

Konkurencijsko vijeće je, sukladno članku 39. Zakona, zakazalo i održalo usmenu raspravu (zapisnik broj: 05-26-2-28-30-II/10) dana 25.5.2011. godine na kojoj su se zastupnici stranaka izjasnili o činjenicama i okolnostima na kojima se temelji Zahtjev. Obje strane su se izjasnile da ostaju kod prethodno datih navoda, te je istima omogućeno da se izjasne o činjenicama i okolnostima o kojima se do sada nisu izjasnile, te da postavljaju pitanja jedni drugima ako to žele.

Tokom rasprave Podnositelj zahtjeva se izjasnio da odustaje od dijela Zahtjeva po kome je pokrenut postupak, a koji se odnosi na sumnju o zlouporebi dominantnog položaja iz članka 10. stavak 2. točka a) Zakona u svezi sa cijenom usluge terminacije međunarodnih poziva.

Na usmenoj raspravi strankama je ostavljen dodatni rok za izjašnjavanje na dokaze na koje je izvršen uvid tijekom rasprave. Podnositelj zahtjeva je nakon održane usmene rasprave dostavio podnesak broj 05-26-2-028-32-II/10 od 1.6.2011. godine u kojem je, između ostalog, u prilogu dokument „pojašnjenje na zapisnik od 25.5.2010. godine“. Gospodarski subjekt Telekomunikacije RS je glede ovog dokumenta istakao prigovor (podnesak broj 05-26-2-028-48-II/10 od 20.6.2011. godine) smatrajući da isti treba da se odbaci, obzirom da je Podnositelj zahtjeva na samoj usmenoj raspravi imao priliku da istakne prigovore i primjedbe na zapisnik, te da je zapisnik sa rasprave već potpisao. Konkurencijsko vijeće je ocijenilo ovaj prigovor opravdanim, tako da prilikom donošenja konačne odluke nije uzelo u obzir osporeni dokument.

Gospodarski subjekt Telekomunikacije RS je u svom podnesku broj 05-26-2-028-42-II/10 od 13.6.2011. godine istakao prigovor glede vrijednosti spora koju je označio Podnositelj zahtjeva. Telekomunikacije RS smatraju da je vrijednost spora neutemeljena i paušalno utvrđena, te traži da se „Nalaz i mišljenje“ vještaka Radivoja Ikonića ukloni iz spisa predmeta jer vještačenje može imati procesno-pravni karakter samo ako ga odredi službena osoba, što ovdje nije bio slučaj, jer je isti urađen po zahtjevu Podnositelja zahtjeva. Glede navedenog prigovora Podnositelj zahtjeva je u svom podnesku broj 05-26-2-028-50-II/10 od 23.6.2011. godine istakao da je nalaz i mišljenje urađeno od

strane ovlaštenog sudskog vještaka upisanog u registru sudskih vještaka koji je objavljen u Službenom glasniku Republike Srpske, a iz razloga jer je Konkurencijsko vijeće tražilo od Podnositelja zahtjeva da odredi vrijednost spora. Konkurencijsko vijeće je svojim aktom broj 05-26-2-028-22-II/10 od 15.4.2001. godine, i usmeno, tokom usmene rasprave zatražilo od Podnositelja zahtjeva da se izjasni o vrijednosti spora kako bi se mogli izračunati eventualni troškovi postupka, te je Podnositelj zahtjeva tokom usmene rasprave u spis uložio „Nalaz i mišljenje“ vještaka Radivoja Ikonića. Međutim, Konkurencijsko vijeće nije dalo nalog za osporeno vještačenje. Kako je člankom 43. stavak (6) Zakona propisano da odluke Konkurencijskog vijeća nisu od utjecaja na eventualnu krivičnu ili građansku odgovornost (o kojoj odlučuju nadležni sudovi), u konkretnom slučaju vrijednost spora je značajna samo s aspekta troškova postupka. Imajući u vidu načelo učinkovitosti i ekonomičnosti postupka, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da će u konkretnom slučaju biti ispravno da se primjene uredbe Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika Republike Srpske koje se odnose na obračun troškova u neprocjenjivim predmetima, tako da „Nalaz i mišljenje“ vještaka Radivoja Ikonića nije uzeto u obzir prilikom donošenja odluke o troškovima postupka.

Podnositelj zahtjeva je u svom podnesku broj 05-26-2-028-50-II/10 od 23.6.2011. godine istakao prigovor glede zastupanja gospodarskog subjekta Telekomunikacije RS, tvrdeći da je na usmenoj raspravi Telekomunikacije RS zastupalo lice (Rastko Petaković) koje istog nije moglo zastupati iz razloga što se radi o odvjetniku iz strane zemlje koji nema pravo niti odobrenje za rad Advokatske komore RS ili BiH niti nadležnog ministarstva, te da isto predstavlja nadripisarstvo, pozivajući se na uredbe članka 46. Zakona o općem upravnom postupku Republike Srpske (Službeni glasnik Republike Srpske broj 13/02 i 87/07). Glede navedenog prigovora, gospodarski subjekt Telekomunikacije RS je istakao da je u svemu pravilno zastupan u postupku, da je na raspravi bio prisutan opunomoćeni odvjetnik, a također i opunomoćena fizička osoba što nije zabranjeno nijednom uredbom Zakona o upravnom postupku. Rastko Petaković je bio prisutan usmenoj raspravi upravo u svojstvu u kojem se predstavio – kao poslovno sposobna osoba. Podnositelj zahtjeva ovaj prigovor nije stavio tijekom održane usmene rasprave, a o posljedicama izostanka primjedbi tijekom rasprave je propisno upozoren, te predlaže Konkurencijskom vijeću da u cjelosti odbaci primjedbe Podnositelja zahtjeva jer ne ispunjavaju propisane uvjete iz članka 148. Zakona o upravnom postupku. Konkurencijsko vijeće je razmatrajući navode stranaka u postupku ocijenilo da nije bilo nepravilnosti u zastupanju, imajući u vidu čl. 50. i 55. Zakona o upravnom postupku, jer je usmenoj raspravi u ime Telekomunikacija RS, pored Dimitrijević Stevana, odvjetnika iz Banja Luke i drugih punomoćnika Telekomunikacija RS, pristupio i Rastko Petaković, fizička osoba, u svojstvu stručnog savjetnika, što je i konstatirano na zapisnik sa usmene rasprave. Podnositelj zahtjeva nije imao primjedbi na rad tijekom usmene rasprave, iako je propisno upozoren na pravo stavljanja istih i posljedice izostanka primjedbi.

Mjerodavno tržište

Sukladno članku 3. Zakona i čl. 4. i 5. Odluke o utvrđivanju mjerodavnog tržišta, mjerodavno tržište određuje se kao tržište određenih proizvoda koji su predmet obavljanja djelatnosti gospodarskih subjekta na određenom zemljopisnom području.

Mjerodavno tržište proizvoda obuhvata sve proizvode koje potrošači i/ili korisnici smatraju međusobno zamjenjivim, pod prihvatljivim uvjetima, imajući u vidu osobito njihove bitne značajke, kvalitetu, uobičajenu namjenu, način uporabe, uvjete prodaje i cijene.

Mjerodavno zemljopisno tržište obuhvaća cjelokupan ili značajan dio teritorija Bosne i Hercegovine na kojoj gospodarski subjekti djeluju u prodaji i/ili kupovini mjerodavnog proizvoda pod jednakim ili dovoljno ujednačenim uvjetima i koji to tržište bitno razlikuju od uvjeta konkurencije na susjednim zemljopisnim tržištima.

Kao mjerodavno tržište predmetnog postupka utvrđeno je tržište pružanja usluga interkonekcije.

Uvidom u RIP dokument utvrđeno je da se točke interkonekcije Gospodarskog subjekta Telekomunikacije RS nalaze na području Republike Srpske, konkretno, u slijedećim gradovima: Banja Luka, Mrkonjić Grad, Prijedor, Doboj, Derventa, Teslić, Brčko, Bijeljina, Zvornik, Istočno Sarajevo, Foča i Trebinje. Sukladno tome, za mjerodavno tržište u zemljopisnom smislu određeno je tržište Republike Srpske.

Slijedom navedenog, mjerodavno tržište predmetnog postupka je tržište pružanja usluga interkonekcije na području Republike Srpske.

Ocjena dokaza

Glede postojanja zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak 1) točka (d) Zakona, Konkurencijsko vijeće je donijelo odluku kao u dispozitivu ovog rješenja iz slijedećih razloga:

Podnositelj zahtjeva je tijekom postupka istjecao da je gospodarski subjekt Telekomunikacije RS zaključio Ugovor o interkonekciji sa gospodarskim subjektom Aneks u okviru kojeg je zaključen i Ugovor o kolokaciji, te da je zaključenjem navedenih ugovora zapravo zaključen zabranjeni sporazum iz članka 4. stavak 1) točka (d) Zakona, jer u tom istom vremenskom periodu gospodarski subjekt Telekomunikacije RS nije zaključio navedene ugovore sa Podnositeljem zahtjeva, iako je to isti tražio.

Gospodarski subjekt Telekomunikacije RS je istakao procesni prigovor i predložio da se Zahtjev u dijelu koji se odnosi na postojanje zabranjenog sporazuma odbaci iz razloga što Podnositelj zahtjeva iznosi „sumnju o postojanju zabranjenog sporazuma iz članka 4. stavak (1) točka d)“ Zakona, ali nigdje ne navodi o kakvom se sporazumu radi, ko ga je zaključio i zbog čega je zabranjen. Kako se ne navode konkretni sporazumi povodom kojih stoji „sumnja“, na temelju dostupnih podataka se može zaključiti da je zahtjev Podnositelja u ovom dijelu očito neutemeljen. Telekomunikacije RS dalje ističu da je smisao članka 4. stavak (1) od) Zakona zaključivanje sporazuma koji za cilj ili posljedicu imaju koordinirano ponašanje dva ili više sudionika na tržištu u cilju diskriminacije trećih sudionika, te da Podnositelj zahtjeva nikada nije dokazao postojanje zabranjenog sporazuma, iako je na njemu teret dokazivanja.

Imajući u vidu navedeno kao i uredbe članka 4. stavak 1) točka (d) Zakona, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da je istaknuti prigovor utemeljen u dijelu u kojem se navodi da je smisao članka 4. stavak (1) točka d) Zakona zaključivanje sporazuma koji za cilj ili posljedicu imaju koordinirano ponašanje dvaju ili više učesnika na tržištu u cilju diskriminacije trećih učesnika. Naime, suština članka 4. Zakona tj. zabranjenih sporazuma u smislu Zakona jeste da su zabranjeni sporazumi koji za cilj i posljedicu imaju sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije na mjerodavnom tržištu, a to su upravo sporazumi kojima se sudionici na tržištu dogovaraju da svojim koordiniranim radnjama isključe ostale sudionike na tržištu. Ugovor o interkonekciji i Ugovor o kolokaciji koje je gospodarski subjekt Telekomunikacije RS zaključio sa gospodarskim subjektom Aneks ne sadrži ključni element iz članka 4. Zakona – cilj i posljedica istog nije sprječavanje, ograničavanje ili narušavanje tržišne konkurencije, već se radi o ugovorima putem kojih gospodarski subjekt Telekomunikacije RS pruža pomenute usluge gospodarskom subjektu Aneks.

Cijeneći navode stranaka i izvedene dokaze, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da u konkretnom slučaju očigledno ne postoji zabranjeni sporazum među Telekomunikacije RS i gospodarskog subjekta Aneks kojim je Podnositelj zahtjeva doveden u nepovoljniji položaj u odnosu na konkurenciju, odnosno, ne postoji povreda članka 4. stavak (1) točka d) Zakona radi čega je odlučio kao u točki I. Izreke.

Troškovi postupka

Odluku o troškovima, Konkurencijsko vijeće je donijelo na osnovu odredbi članka 105. stavak 1. i 3. Zakona o upravnom postupku.

Podnositelj zahtjeva je u podnesku broj 05-26-2-028-63-II/10 od 12.9.2011. godine podnio zahtjev za naknadu troškova u ukupnom iznosu od 31.153,30 KM, dok je gospodarski subjekt Telekomunikacije RS podneskom broj 05-26-2-028-43-II/10 od 13.6.2011. godine podnio zahtjev za naknadu troškova u iznosu od 55.593,72 KM, podneskom broj 05-26-2-028-56-II/10 od 1.8.2011. godine dopunio zahtjev za naknadu troškova na ukupan iznos od 61.373,00 KM, te podneskom broj 05-26-2-028-89-II/10 od 09.11.2011. godine ponovno dopunio zahtjev za naknadu troškova na ukupan iznos od 74.898,72 KM.

Člankom 105. stavak 1. Zakona o upravnom postupku je propisano da u pravilu svaka stranka snosi svoje troškove postupka (koji uključuju i troškove za pravno zastupanje), a člankom 105. stavak 3. istog zakona je propisano da se troškovi za pravno zastupanje nadoknađuju samo u slučajevima kada je takvo zastupanje bilo nužno i opravdano.

Razmatrajući podnesene zahtjeve za naknadu troškova, imajući u vidu i članak 105. stavak 2. Zakona o upravnom postupku i ishod predmetnog postupka pred Konkurencijskim vijećem, stranka koja bi eventualno mogla imati pravo na naknadu pojedinih troškova postupka je gospodarski subjekt Telekomunikacije RS. Međutim, kako se u konkretnom slučaju radi o pravnoj osobi koja spada u red velikih poduzeća, koje je jedno od najrazvijenijih gospodarskih subjekta u Bosni i Hercegovini i koje raspolaže ljudskim resursima potrebitim za zastupanje istog, Konkurencijsko vijeće je ocijenilo da pravno zastupanje istog putem odvjetnika nije bilo nužno i opravdano u smislu članka 105. stavak 3. Zakona o upravnom postupku, pa je donijelo odluku kao u izreci.

Pouka o pravnom lijeku

Protiv ovoga Rješenja nije dopušten priziv.

Nezadovoljna stranka može pokrenuti upravni spor pred Sudom Bosne i Hercegovine u roku od 30 dana od dana primitka, odnosno objave ovoga Rješenja.

Predsjednik

Ibrica Lakišić